

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 513

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 19 octombrie 2000

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
Decizia nr. 139 din 13 iulie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală	1-4	221. — Ordin al președintelui Agenției Naționale pentru	
Decizia nr. 151 din 19 septembrie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe	4-6	Comunicații și Informatică privind modificarea anexei la Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Comunicații și Informatică nr. 398/1999.....	7
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		★	
927. — Hotărâre privind autorizarea Ministerului			
Finanțelor de a achiziționa servicii de consultanță			
juridică.....	7	Rectificări.....	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 139

din 13 iulie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Iuliana Nedelcu — procuror
Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ileana Nicoleta Rață în Dosarul nr. 2.355/1999 al Curții Supreme de Justiție — Secția penală.

La apelul nominal răspund Ileana Nicoleta Rață, personal și asistată de avocat Gabriela Ghiță, și Dora Andriu, personal și asistată de avocat Nicoleta Stan.

Cauza fiind în stare de judecată, Ileana Nicoleta Rață, prin avocat, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. Se arată că art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală, limitând drepturile părții civile și ale părții responsabile civilmente de a declara apel numai cu privire la latura civilă a procesului penal, încalcă art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție. Se apreciază că, în temeiul acestor dispoziții constituționale, toate părțile din procesul penal au drepturi egale în apărarea intereselor lor, orice restrângere a drepturilor fiind posibilă doar potrivit art. 49 din Constituție. Se mai arată că împiedicarea părții civile de a dovedi întinderea vinovăției inculpatului conduce la imposibilitatea stabilirii corecte a situației de fapt și de drept reale, iar faptul că titularul acțiunii penale este statul, prin Ministerul Public, nu este suficient pentru ocrotirea intereselor legitime ale părții vătămate sau părții civile, deoarece Parchetul poate comite erori de apreciere din cauze obiective și subiective.

Avocatul inculpatei Dora Andriu solicită respingerea excepției de neconstituționalitate. Se apreciază că prevederile art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală nu încalcă art. 21 și 49 din Constituție, deoarece părțile interesate pot exercita toate căile de atac pentru apărarea drepturilor lor. Se consideră că prevederile criticate ca neconstituționale sunt în concordanță cu dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un „proces echitabil“.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, arătând că asupra constituționalității art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 45 din 14 martie 2000 și că nu există motive care să justifice schimbarea acestei jurisprudențe.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 martie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 2.355/1999, **Curtea Supremă de Justiție — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Ileana Nicoleta Rață, parte civilă în recursul declarat împotriva Deciziei penale nr. 161/A din 20 aprilie 1999 a Curții de Apel București — Secția a II-a penală.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală, care prevede dreptul părții civile, în procesul penal, de a declara apel și, respectiv, recurs numai în ceea ce privește latura civilă, iar nu și în ceea ce privește latura penală, este contrar art. 21 din Constituție, potrivit căruia orice persoană, indiferent de calitatea ei, are dreptul de a se adresa justiției. În consecință, se apreciază că toate părțile din procesul penal trebuie să aibă drepturi egale în apărarea intereselor lor, deoarece orice restrângere a drepturilor constituționale nu se poate face decât în condițiile art. 49 din Constituție. Se mai arată că dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. d) limitează drepturile părții civile și ale părții responsabile civilmente de a declara apel numai cu privire

la latura civilă a procesului, eliminându-se astfel dreptul persoanei vătămate constituite ca parte civilă de a invoca, susține și dovedi eroarea comisă de prima instanță cu privire la corecta apreciere a vinovăției penale a inculpatului. În continuare se susține că împiedicarea părții civile de a dovedi întinderea vinovăției inculpatului conduce la imposibilitatea stabilirii corecte a situației de fapt și de drept reale, iar faptul că titularul acțiunii penale este statul, prin Ministerul Public, nu este suficient pentru ocrotirea intereselor legitime ale părții vătămate sau ale părții civile, deoarece Parchetul poate comite erori de apreciere din cauze obiective și subiective.

Curtea Supremă de Justiție — Secția penală, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, deoarece art. 21 din Constituție nu face nici o distincție în raport cu calitatea persoanelor din procesul penal, impunându-se concluzia că toate acestea trebuie să aibă șanse egale în exercitarea drepturilor lor. Or, dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală permit părții civile dreptul de a declara apel numai în ceea ce privește latura civilă, limitându-se astfel posibilitatea acesteia de a invoca, susține și dovedi eventualele erori referitoare la aprecierea vinovăției inculpatului, chiar dacă probele invocate de aceasta sunt esențiale pentru soluționarea cauzei.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că art. 21 din Constituție, invocat în susținerea neconstituționalității textului criticat, „...prin generalitatea formulării sale, permite oricărui persoane accesul la justiție. El permite, de asemenea, accesul la justiție pentru apărarea oricărui drept sau libertate și a oricărui interes legitim, indiferent dacă acesta rezultă din Constituție sau din alte legi“, instanțele fiind astfel obligate să ocrotească numai ce este legitim. Se arată că, în cadrul procesului penal, acțiunea civilă are ca obiect tragerea la răspundere civilă a persoanei care a săvârșit fapta prevăzută de legea penală, precum și a persoanei care răspunde civil de actele făptuitorului, iar partea civilă poate declara apel numai în ceea ce privește latura civilă, pentru că aceasta reprezintă interesul său legitim în proces. Se arată că acest sistem se regăsește și în alte legislații, fiind menționat în acest sens Codul de procedură penală francez. În ceea ce privește susținerea potrivit căreia instanța nu ține cont de probele, argumentele și excepțiile formulate de partea civilă în proces, se apreciază că aceasta este neîntemeiată, întrucât în Codul de procedură penală nu se regăsește o astfel de interdicție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor,

susținerile părților prezente și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală, al căror conținut este următorul: *Pot face apel: [...]*

d) partea civilă și partea responsabilă civilmente, în ce privește latura civilă [...].“

Critica de neconstituționalitate constă în aceea că dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală, care prevăd dreptul părții civile, în procesul penal, de a declara apel și, respectiv, recurs numai în ceea ce privește latura civilă, iar nu și în ceea ce privește latura penală, încalcă prevederile art. 21 și 49 din Constituție.

Textele constituționale care se consideră că sunt încălcate prin dispozițiile de lege criticate prevăd:

— Art. 21: *„(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) Nici o lege nu poate îngrădi exercitarea acestui drept.“;

— Art. 49: *„(1): „Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

(2) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.“

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și, în consecință, urmează a fi respinsă.

Art. 362 din Codul de procedură penală prevede persoanele care pot face apel împotriva sentințelor penale pronunțate în primă instanță, printre acestea, la alin. 1 lit. d), numărându-se partea civilă și partea civilmente responsabilă, dar numai în ceea ce privește latura civilă a cauzei, atât în cauzele în care urmărirea penală și desfășurarea judecății se îndeplinesc din oficiu, cât și în cele în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă. În aplicarea art. 130 din Constituție privind rolul Ministerului Public procurorul este titularul acțiunii publice în procesul penal, ca reprezentant al intereselor generale ale societății. În acest context interdicția părții civile de a ataca latura penală a cauzei nu duce la o limitare a accesului acesteia la justiție. Instanța de control judiciar sesizată de partea civilă nu poate fi împiedicată de

a constata, atunci când este cazul, că inculpatul a fost greșit achitat pentru motivul că fapta imputată nu există sau că aceasta nu a fost săvârșită de el. Această constatare produce efecte numai asupra acțiunii civile care va fi admisă, cea penală rămânând definitivă prin achitarea inculpatului. Contrarietatea de hotărâri poate fi însă înlăturată prin exercitarea căilor extraordinare de atac.

Pe de altă parte însă, având deplină capacitate procesuală în tot ceea ce privește acțiunea civilă, partea civilă și partea responsabilă civilmente vor putea discuta în apelurile sau, după caz, în recursurile lor și aspectele penale ale hotărârii atacate, dacă de modul în care au fost soluționate acestea depinde rezolvarea acțiunii civile. Astfel, în caz de achitare, instanța are obligația de a se pronunța asupra laturii civile, deci de a soluționa acțiunea civilă integral. Aceasta înseamnă determinarea existenței unui fapt civil generator de prejudicii, în condițiile art. 998 și următoarele din Codul civil. De altfel, în art. 346 din Codul de procedură penală se dispune că, în caz de achitare sau de încetare a procesului penal, instanța se pronunță, prin aceeași sentință, și asupra acțiunii civile.

Dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală reprezintă deopotrivă și reflectarea prevederilor art. 128 din Constituție, care stabilesc că *„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii“*, adică potrivit normelor de procedură. De aceea Curtea Constituțională consideră că instituirea unor reguli privind accesul la justiție nu contravine, așa cum susține autorul excepției de neconstituționalitate, prevederilor art. 21 din Constituție, atâta timp cât părților interesate le este asigurată utilizarea căilor de atac.

Totodată Curtea constată că rațiunile pe care se întemeiază interdicția părții civile de a ataca latura penală în cadrul procesului penal se regăsesc și în legislația străină. Astfel, în dreptul belgian partea civilă nu poate urmări anularea unei achitări decât relativ la interesele sale civile (art. 412 din Codul de instrucție penală belgiană). În dreptul german, chiar și atunci când procurorul nu înțelege să acționeze, interesul legitim al părții civile poate forța și intervenția, alăturată, a procurorului (Legea pentru protecția victimei din 1987). În Italia acțiunea civilă poate privi numai interesele civile (art. 74 din Codul de procedură penală italian).

Pentru argumentele mai sus arătate nu poate fi reținută nici critica potrivit căreia dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală contravin art. 49 din Constituție.

De altfel asupra constituționalității prevederilor art. 362 din Codul de procedură penală Curtea Constituțională s-a pronunțat, cu opinia separată a patru judecători, și prin Decizia nr. 45 din 14 martie 2000.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E :

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 362 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ileana Nicoleta Rață în Dosarul nr. 2.355/1999 al Curții Supreme de Justiție — Secția penală.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 iulie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 151

din 19 septembrie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe

Lucian Mihai	— președinte
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Mariana Trofimescu	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Iulian Stemate, Angela Stemate, Cătălin Stemate și Dragoș Stemate în Dosarul nr. 14.077/1999 al Judecătorei Sectorului 1 București.

La apelul nominal răspund Iulian Stemate, personal și asistat de avocat Doina Hairum, Angela Stemate, Cătălin Stemate și Dragoș Stemate, reprezentați de același apărător, lipsind Radu Petrescu. Procedura este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, se acordă cuvântul apărătorului autorilor excepției, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, susținând că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, în ansamblul lor, sunt contrare prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituție, deoarece modifică prevederi dintr-o lege organică, respectiv din Codul de procedură civilă. De asemenea, susține că art. 25 al ordonanței menționate, prin care se elimină calea de atac a

apelului, încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (1) privind accesul liber la justiție, ale art. 24 privind dreptul la apărare și ale art. 49 alin. (1) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și prevederile art. 29 alin. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, solicitând admiterea excepției și sub acest aspect.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca fiind nefondată. Se apreciază că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 nu contravin Constituției, ci dimpotrivă, aceste dispoziții au scopul de a proteja chiriașii din imobilele restituite foștilor proprietari atât în baza Legii nr. 112/1995, cât și prin hotărâri judecătorești. Totodată se susține că prin ordonanță de urgență se poate reglementa în domenii rezervate legilor organice, invocându-se, în acest sens, jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 27 ianuarie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 14.077/1999, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, în ansamblul lor, precum și a dispozițiilor art. 25 din aceeași ordonanță**, excepție ridicată de Iulian Stemate, Angela Stemate, Cătălin Stemate și Dragoș Stemate într-o cauză având ca obiect evacuarea, prin ordonanță președințială, din locuință.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 este neconstituțională, întrucât se reglementează în domeniul legilor organice, încălcându-se astfel dispozițiile art. 114 alin. (4) din Legea fundamentală. Totodată se apreciază că art. 25 din ordonanță contravine prevederilor art. 16 alin. (1), ale art. 21 alin. (1) și ale art. 24 și 49 din Constituție, precum și dispozițiilor art. 29 alin. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Judecătoria Sectorului 1 București, exprimându-și opinia, apreciază că excepția este neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece art. 114 alin. (4) din Constituție prevede competența Guvernului ca, în cazuri excepționale, să adopte ordonanțe de urgență. Tocmai caracterul lor de urgență, determinat de existența unor situații excepționale, justifică emiterea acestora și în domeniul legilor organice. Guvernul consideră totodată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 a fost adoptată cu respectarea condițiilor de emiteră a ordonanțelor de urgență prevăzute la art. 114 alin. (4) din Constituție. Se apreciază, de asemenea, că susținerile autorilor excepției referitoare la neconstituționalitatea art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 sunt neîntemeiate, pe de o parte, pentru că nu sunt încălcate dispozițiile art. 21 alin. (1) din Constituție, litigiile dintre proprietari și chiriași soluționându-se de către instanțele judecătorești, iar pe de altă parte, deoarece excluderea căii de atac a apelului în astfel de litigii, fiind legată de necesitatea soluționării urgente a cauzelor privind dreptul de folosință a imobilelor și asigurarea stabilității raporturilor juridice, nu afectează nici unul dintre drepturile fundamentale ale părților implicate în proces.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorilor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, pe de o parte, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40 din 8 aprilie 1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 8 aprilie 1999, în întregul său, act normativ care în opinia autorilor excepției încalcă art. 114 alin. (4) din Constituție, deoarece modifică prevederi dintr-o lege organică, respectiv din Codul de procedură civilă, și, pe de altă parte,

dispozițiile art. 25 din aceeași ordonanță, dispoziții de lege ce se apreciază a fi contrare prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1), ale art. 21 alin. (1), ale art. 24 și ale art. 49 alin. (1), precum și dispozițiilor art. 29 alin. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

I. Examinând susținerea referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 114 alin. (4), Curtea Constituțională constată că interdicția reglementării de către Guvern în domeniul legii organice privește numai ordonanțele Guvernului adoptate în baza unei legi speciale de abilitare, această interdicție decurgând direct din textul constituțional. O asemenea limitare nu este prevăzută însă la alin. (4) al art. 114 din Constituție, referitor la ordonanțele de urgență, deoarece cazul excepțional ce impune adoptarea unor măsuri urgente pentru salvagardarea unui interes public ar putea reclama instituirea unei reglementări de domeniul legii organice, nu numai ordinare, care, dacă nu ar putea fi adoptată, interesul public avut în vedere ar fi sacrificat, ceea ce este contrar finalității constituționale a instituției. În acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 34 din 17 februarie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 25 februarie 1998.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 718 din 29 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 31 decembrie 1997, a statuat, de asemenea, că „din cuprinsul prevederilor art. 72 alin. (3) din Constituție și al celorlalte dispoziții constituționale nu rezultă că reglementările relative la procedura civilă, în ansamblul lor, fac parte din domeniul legilor organice; fără îndoială, în conținutul unor asemenea reglementări pot exista și norme de domeniul legii organice care atrag deci adoptarea lor cu majoritatea prevăzută de Constituție pentru astfel de legi. Aceasta însă nu înseamnă transformarea tuturor dispozițiilor Codului de procedură civilă în prevederi de natura legii organice, deoarece astfel s-ar ajunge, practic, la completarea Constituției, care reglementează expres și limitativ domeniile rezervate acestei categorii de legi, între care nu figurează dispoziții legale privind procedura civilă“.

Întrucât nu au intervenit elemente noi care să justifice schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluțiile promovate prin decizia sus-amintită își mențin valabilitatea și în această cauză, astfel că excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă sub acest aspect.

II. Referitor la critica de neconstituționalitate ce se aduce dispozițiilor art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999, în sensul încălcării prevederilor art. 16 alin. (1), privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (1), privind accesul liber la justiție, ale art. 24, privind dreptul la apărare, și ale art. 49 alin. (1), referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, Curtea constată că nici această critică nu poate fi primită.

Dispozițiile art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 au următorul cuprins: „*Litigiile dintre proprietari și chiriași, legate de schimbul obligatoriu de locuință, sunt de competența judecătoriei în raza căreia se află imobilul. Hotărârea pronunțată de judecătorie poate fi atacată cu recurs. Hotărârea instanței de recurs este definitivă și irevocabilă.*“

În jurisprudența sa anterioară Curtea Constituțională a examinat dacă liberul acces la justiție este compatibil cu instituirea unor proceduri speciale, inclusiv în ceea ce privește exercitarea căilor de atac. De asemenea, Curtea a analizat în ce condiții existența unor particularități procedurale referitoare la exercitarea căilor de atac este în concordanță cu principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, prevăzut la art. 16 alin. (1) din Constituție.

Prin Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, Curtea Constituțională a statuat că liberul acces la justiție presupune și accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția. Instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești este de competența exclusivă a legiuitorului. Această soluție decurge din dispozițiile constituționale ale art. 125 alin. (3), potrivit căroră „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*”; precum și din cele ale art. 128, în conformitate cu care „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”.

În considerentele aceleiași decizii se reține că semnificația art. 21 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia accesul la justiție nu poate fi îngrădit prin lege, este aceea că nu se poate exclude de la exercițiul drepturilor procesuale pe care le-a stabilit nici o categorie sau grup social. Însă legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite — așa cum sunt acelea din prezenta speță —, reguli speciale de procedură, precum și modalități de exercitare a drepturilor procedurale, astfel încât accesul liber la justiție nu înseamnă accesul, în toate cazurile, la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac. În acest sens Curtea Constituțională s-a pronunțat și prin Decizia nr. 92 din 11 septembrie 1996, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 297 din 20 noiembrie 1996.

În legătură cu argumentul referitor la încălcarea principiului egalității cetățenilor în fața legilor și a autorităților publice, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea Constituțională a decis în mod constant că nu este contrară acestui principiu instituirea unor reguli speciale, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, atâta timp cât ele asigură egalitatea juridică a cetățenilor în utilizarea lor. Principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit. În acest sens s-a statuat prin deciziile nr. 70 din 15 decembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 27 decembrie 1993, nr. 74 din 13 iulie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 189 din 22 iulie 1994, și nr. 85 din 27 iulie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 209 din 11 august 1994.

Soluțiile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față, neexistând rațiuni pentru modificarea jurisprudenței Curții Constituționale.

Cu privire la susținerea încălcării principiului constituțional al dreptului la apărare, consacrat prin art. 24 din Constituție, Curtea constată că dispozițiile art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 nu contravin acestui principiu, deoarece reglementarea unei singure căi de atac nu împiedică exercitarea dreptului la apărare.

În sfârșit, referitor la critica de neconstituționalitate privind încălcarea art. 49 din Constituție, precum și a prevederilor art. 29 alin. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, Curtea constată că acestea sunt nerelevante pentru soluționarea excepției de față, neavând incidență cu obiectul cauzei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E :

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Iulian Stemate, Angela Stemate, Cătălin Stemate și Dragoș Stemate în Dosarul nr. 14.077/1999 al Judecătoriei Sectorului 1 București, Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 19 septembrie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind autorizarea Ministerului Finanțelor de a achiziționa servicii de consultanță juridică

În temeiul prevederilor art. 107 alin. (1) și (2) din Constituția României și ale art. 18 lit. b) din Legea datoriei publice nr. 81/1999,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se autorizează Ministerul Finanțelor să încheie un contract de consultanță juridică cu firma LINKLATTERS, pentru revizuirea documentației aferente emisiunii de obligațiuni denumite în euro, cu scadență în anul 2005, având ca administratori de plasament băncile de investiții SCHRODER SALOMON SMITH BARNEY și ING BARINGS.

Art. 2. — Plata cheltuielilor în limita sumei de 30.000 dolari S.U.A., aferente contractului încheiat conform art. 1, se face de către Ministerul Finanțelor, în condițiile legii, de la capitolul „Dobânzi aferente datoriei publice și alte cheltuieli”, prevăzut în bugetul de stat aprobat pentru anul 2000.

PRIM-MINISTRU

MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor,

Decebal Traian Remeș

București, 13 octombrie 2000.

Nr. 927.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU COMUNICAȚII ȘI INFORMATICĂ

ORDIN

privind modificarea anexei la Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Comunicații și Informatică nr. 398/1999

Președintele Agenției Naționale pentru Comunicații și Informatică, în temeiul prevederilor art. 14 alin. (2), ale art. 25 și ale art. 30 alin. (2) din Legea telecomunicațiilor nr. 74/1996, cu modificările ulterioare, precum și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 973/1998 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Comunicații și Informatică, având în vedere prevederile Legii serviciilor poștale nr. 83/1996, emite prezentul ordin.

Articol unic. — Punctul 316 „Tarif de supraveghere și control pentru operatorii de servicii poștale, inclusiv de tipul curierat accelerat” din capitolul 3 al anexei la Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Comunicații și Informatică nr. 398/1999 privind aprobarea Procedurii de

tarifare și a listei cuprinzând tarifele practicate de Regia Autonomă „Inspectoratul General al Comunicațiilor” în exercitarea atribuțiilor ce îi revin conform legislației în vigoare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 108 din 10 martie 2000, se abrogă.

Președintele Agenției Naționale pentru Comunicații și Informatică,
prof. dr. ing. **Sergiu Stelian Iliescu**

București, 12 iulie 2000.

Nr. 221.

RECTIFICĂRI

În Hotărârea Guvernului nr. 199/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 21 martie 2000, se face următoarea rectificare:

— în titlul hotărârii și în cuprinsul acesteia, în loc de: *Institutul de Cercetare pentru Cultura Cerealelor și Plantelor Tehnice Fundulea* se va citi: *Institutul de Cercetări pentru Cereale și Plante Tehnice Fundulea*.

★

În articolul 2 din Hotărârea Guvernului nr. 145/1991, astfel cum a fost modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 833/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 4 octombrie 2000, în loc de: ... *alte ramuri industriale și pentru microproducția de metale neferoase și feroase* se va citi: ... *alte ramuri industriale și microproducția de metale neferoase și feroase*.

★

În articolul 4 din Ordinul directorului general al Biroului Român de Metrologie Legală nr. 136/2000, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 493 din 9 octombrie 2000, în loc de: ... *se aprobă...* se va citi: ... *se abrogă...* .

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro